

Euroopan unionin
osarahoittama

oodi
projekti

Oodi-päätöstapahtuma 24.9.2026

HYVIÄ UUTISIA

**monialaisesta
yhteiskehittämisestä**

Dialogitaidot monialaisessa yhteistyössä

Riikka Michelsson, Cilla Nyman, Camilla Stenbäck

Michelsson & Pukkila (2025). Dialogitaidot monialaisessa yhteistyössä. Evolving Pedagogy. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:jamk-issn-2489-2386-30>

***”Oletko ollut verkostokokouksissa, joissa
lämpimästi kannatetaan yhteistyötä mutta
samalla koetetaan välttää oma
sitoutuminen yhteiseen toimintaan?”***

(Seikkula & Arnkil, 2009)

Euroopan unionin
osarahoittama

Eläytymismenetelmä

- Kehyskertomukset:

- A. Olet monialaisessa yhteistyötapaamisessa, jossa on edustajia eri palveluista ja organisaatioista. Tapaamisessa käsitellään kaupunkisi nuorten aikuisten ohjaukseen liittyvää yhteistyön tekemistä. Poistut tapaamisesta **tyytyväisenä**. Eläydy tilanteeseen ja kuvaile millaista vuorovaikutusta tapaamisessa oli. Millaisina tekoina se näyttäytyi?
- B. Olet monialaisessa yhteistyötapaamisessa, jossa on edustajia eri palveluista ja organisaatioista. Tapaamisessa käsitellään kaupunkisi nuorten aikuisten ohjaukseen liittyvää yhteistyön tekemistä. Poistut tapaamisesta **tyytymättömänä**. Eläydy tilanteeseen ja kuvaile millaista vuorovaikutusta tapaamisessa oli. Millaisina tekoina se näyttäytyi?

[Lähde: Härkönen ym. 2022](#)

Tutkimuksen tuloksia

- 1) Dialoginen asenne
- 2) Dialoginen toiminta
keskustelussa
- 3) Dialogisen
kokonaiskuvan
rakentaminen/
rakentuminen

Dialogisuutta edistäviä ja estäviä tekijöitä

Dialoginen asenne **1**

1. Arvostaminen: vertaisuus

- a) Itsen ja toisen kunnioittaminen ja arvostaminen
- b) Arvostuksen osoittaminen sanattomalla viestinnällä

2. Ihmisystävällinen suhtautuminen

3. Vastavuoroisuus

- a) Ennakkokäsitykset
- b) Vastavuoroinen toiminta
- c) Luottamus

Dialoginen toiminta **2**

1. Avoimuus: avoin, vilpitön ilmaiseminen

- a) Vähättely
- b) Oma agenda
- c) Välttely
- d) Erilaiset näkökulmat

2. Osallistuminen

- a) Aktiivinen osallistuminen
- b) Symmetrinen osallistuminen
- c) Läsnäolo
- d) Kuunteleminen
- e) Ketjuttaminen
- f) Kysyminen

Dialoginen kokonaiskuva **3**

- a) Uuden syntyminen
- b) Monialaisen yhteistyön kehittäminen

1. Dialoginen asenne

1

1. Arvostaminen: vertaisuus

- a) Itsen ja toisen kunnioittaminen ja arvostaminen
- b) Arvostuksen osoittaminen sanattomalla viestinnällä

2. Ihmisystävällinen suhtautuminen

3. Vastavuoroisuus

- a) Ennakkokäsitykset (omien ennakkokäsitysten huomaaminen ja niiden syrjään vetäminen tarvittaessa)
- b) Vastavuoroinen toiminta
- c) Luottamus

*”**Vähätellään**[...] aina toivotaan että tehtäisiin niin kun enemmän ja enemmän ja tavallaan oltaisi siellä vielä jotenkin tiiviimmin [...] niin sitten olisi kiva että **arvostettaisiin** sitä mitä niin kun saadaan, eikä aina sitten haluttaisi lisää, että tavallaan tässäkin ehkä huomattaisiin se niinku toisen ammattilaisen [...] tarjoama palvelu sitten otettaisiin kiitollisena vastaan”. (H5)*

*”[...] se **empatia** ja oikeasti toisen niinku hyvyyden huomaaminen ja ääneen sanominen [...] myös tällöisessä tilanteessa, niinku rauhoittaa sen kanssakeskustelijan, että **tää ei ole nyt taistelutilanne**.” (H2)*

2. Dialoginen toiminta keskustelussa

2

1. **Avoimuus:** avoin vilpitön ilmaiseminen keskustelussa

-> kerron ajatteluani tilanteen vaatimusten mukaan – ilman ketunhantaa kainalossa

- **Toisen puheen vähättely**, mitätöinti, jyrääminen, väittely -> estää
- **Oman agendan ajaminen** -> estää
- **Vetäytyminen ja välttely** -> estää
- **Avoin erilaisille näkemyksille** -> edistää

*”Silloin kun ollaan jonkun yhteisen asian äärellä ja sitten kuitenkin jokainen käyttää puheenvuoronsa vain niinku **kuulematta toisia** eli tullaan jotenkin jo valmiiksi orientoituneina niin [...] että **pidetään omista jo suunnitelluista jutuista kiinni.**” (H1)*

2. Osallistuminen

- Aktiivinen osallistuminen ja siihen kannustaminen
- Symmetrinen osallistuminen
- Keskittyminen, pysähtyminen ja läsnäolo
- Kuunteleminen
- Tarkennetusti jatkaminen (ketjuttaminen)
- Kysyminen

*”Se ei tarkoita siis sitä, että puhutaan päälle tai näin vaan se, että että **sen toisen puhe ei tuota mitään reflektiota minun puheissani** tai että se ei niinku että mä en **jatka** siitä, mitä se toinen tai muut puhuu. Että mä jotenkin **odotan vain sitä, että mä saan vaan sen oman sanomiseni sanoa.** Että mä [...] en tartu mihinkään sen toisen ihmisen tai [...] toisten sanomisessa oleviin asioihin.” (H4)*

Monologi vs. dialogi

3. Dialoginen kokonaiskuva

3

- Uuden syntyminen
- Monialaisen yhteistyön kehittäminen
 - Yhteisöllisyyden tunteen luomista

*”Kutsutaan kasaan monialainen porukka ja lähtökohtaisesti pitäisi päästä pohtimaan mitä se voisi olla, niin sitten jokainen tuokin vain sen oman näkemyksen [...], jolloin [...] se oli vain **yhteenveto** toistemme palveluista tai toiminnoista, mutta **ei monialaisen työn kehittämistä.**” (H4)*

Kokonaiskuvan rakentaminen dialogisesti tarkoittaa, että yhteistä ymmärrystä rakennetaan erilaisten näkökulmien pohjalta, jotka kudotaan yhteen. Lopputulos on jokaiselle uusi.

Vastuu

*”Että jotenkin mä ajattelen, että voisiko olla jokaisessa palaverissa niin, että että jokaisella olisi niinku vaade siihen, että mihin minä tartun? **Mikä uusi ajatus tai toimi minulle syntyy tässä palaverissa?** (H4)*

Itsearviointikysely

Euroopan unionin
osarahoittama

Dialogitaitojen itsearviointi

<https://link.webropol.com/s/OodiDialogitaidot>

Dialogitaidot monialaisessa yhteistyössä

DIALOGINEN ASENNE	1. Arvostaminen: vertaisuus	
	Arvostan niin itseäni ja omia näkökulmia kuin muitakin osallistujia ja heidän näkökulmiaan.	1 ● ● ● ● 5
	Pystyn suunnittelemaan sanatonta viestintääni niin, että osoitan sillä arvostavani ja kunnioittavani muita osallistujia.	1 ● ● ● ● 5
	Ymmärrän että jokaisella on samanlainen oikeus kertoa ajattelustaan.	1 ● ● ● ● 5
	Osaan luoda samanarvoisen suhteen muihin osallistujiin.	1 ● ● ● ● 5
DIALOGINEN TOIMINTA	2. Ihmisystävällinen suhtautuminen:	
	Suhtaudun muihin osallistujiin myönteisesti.	1 ● ● ● ● 5
	3. Vastavuoraisuus	
	Tunnistan omat ennakkokäsitykseni ja osaan vetää niitä tarvittaessa syrjään.	1 ● ● ● ● 5
	Ymmärrän, että aito yhteistyö vaatii vastavuoroista toimintaa: olen antamassa oman panokseni yhteistyössä ja saamassa muilta osallistujilta (esim. uudet ajatukset, toimintatavat, yhteistyö).	1 ● ● ● ● 5
Rakennan vastavuoroisella ja ihmisystävällisellä toiminnallani luottamuksen ilmapiiriä.	1 ● ● ● ● 5	
Sitoudun yhteisiin tavoitteisiin ja teen yhteistyössä oman osuuteni.	1 ● ● ● ● 5	
DIALOGINEN TOIMINTA	1. Avoimuus: avoin vilpittön ilmaiseminen keskustelussa	
	Kerron ajatteluani tilanteen vaatimusten mukaan – ilman ketunhantaa kainalossa.	1 ● ● ● ● 5
	En vähättele, mitätöi, jyrää tai tarpeettomasti väittele yhteisessä keskustelussa.	1 ● ● ● ● 5
	En oja omaa ja organisaationi agenda yhteistyössä, vaan pystyn asettumaan myös toisten asemaan.	1 ● ● ● ● 5
	Osoittun yhteiseen keskusteluun ja yhteistyöhön vetäytymisen ja välttelemisen sijaan.	1 ● ● ● ● 5
Olen keskustelussa avoin erilaisille näkemyksille.	1 ● ● ● ● 5	
DIALOGINEN TOIMINTA	2. Osallistuminen	
	Osoittun aktiivisesti yhteistyöhön ja kannustan siihen myös muita omalla toiminnallani.	1 ● ● ● ● 5
	Osoittun symmetrisesti: annan ja otan puheenvuoroja suurin piirtein saman verran.	1 ● ● ● ● 5
	Olen läsnä ja keskityn siihen, mistä puhutaan.	1 ● ● ● ● 5
	Kuuntelen tarkasti muiden näkökulmia.	1 ● ● ● ● 5
Osaan jatkaa keskustelua toisen näkökulmasta ilman että heti hyppään omaan näkökulmaani.	1 ● ● ● ● 5	
Kysyn toisten ajattelusta lisää, en siis oletu tietäväni, mitä toinen puheenvuorollaan tarkoitti.	1 ● ● ● ● 5	
DIALOGINEN KOKONAISKUVA	Uuden syntyminen yhteistyössä:	
	Mahdollistan jonkin uuden syntymisen (ajatus, toimintatapa, yhteistyö, oppiminen jne.) yhteistyössä muiden osallistujien kanssa.	1 ● ● ● ● 5
	Monialaisen yhteistyön kehittäminen:	
	Rakennan yhteisöllisyyttä omalla toiminnallani.	1 ● ● ● ● 5
	Osaan kannatella (dialogitaidoillani) yhteistyön rakentumista myös haastavissa tilanteissa, en siis luovuta dialogisuuden suhteen.	1 ● ● ● ● 5
Kannan oman vastuuni sovitusta toimenpiteistä.	1 ● ● ● ● 5	

Michésson, R. & Pukkila, P. (2025). Dialogitaidot monialaisessa yhteistyössä. Evolving pedagogy.

oodi
projekti

Oodi Ohjaamojen ja oppilaitosten yhteistyö - projekti: www.jamk.fi/oodi

Euroopan unionin
osarahoittama

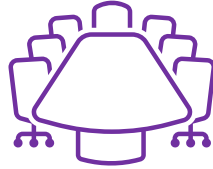
Yhteistä työskentelyä

- Täytä itsearviointilomake ensin itseksesi. Mieti esimerkiksi jotain monialaista/moniammatillista työryhmää, johon kuulut ja omaa vuorovaikutustasi siinä. Käytetään tähän aikaa noin 5 min.
- Keskustelkaa sitten pöytäkunnittain omista oivalluksistanne. 15 min
- Kirjatkaa yhdessä postit-lapuille, miten hyödyntäisitte itsearviointia jatkossa tai muita ideoita jatkoa varten. 5 min
- Yksi idea per lappu 😊

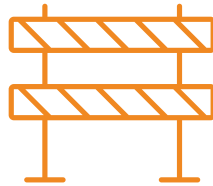
Dialogisuuden ydintaidot monialaisessa yhteistyössä

Michelsson & Pukkila, 2025:
Dialogitaidot monialaisessa
yhteistyössä

osallistuminen

tarkkaile omaa tilaa ja
osallistu symmetrisesti ja
aktiivisesti

avoimuus

älä vähättele, välttele tai aja omaa
agenda, erilaiset näkökulmat ovat
tervetulleita

vastavuoroisuus

havainnoi, miten vastavuoroisesti toimit,
kiinnitä huomiota ennakkokäsityksiisi,
rakenna luottamusta

ihmisystävällisyys

osoita hyvántahtoisuutta ja empatiaa

arvostaminen

tarkkaile omaa toimintaasi vertaisena,
arvosta ja kunnioita niin itseäsi kuin muitakin,
myös sanattomalla viestinnällä

kokonaiskuva

ole avoin uudelle, rakenna
uutta ja kehitä yhteistyötä;
kanna vastuusi

Kuva: Riikka Michelsson

Nuorten koulutukseen
hakeutumisen ja kiinnittymisen
tukeminen on koulutussektorin
ja Ohjaamo-verkoston yhteinen
asia!

Kiitos!

